HAMBOORG.CITY

Bezpłatna platforma dla cudzoziemców w Niemczech

✓ Asystent 24/7 w Twoim języku
✓ Przypomnienia o terminach
✓ Skaner pism urzędowych
✓ Kalkulatory zasiłków

hamboorg.city — jest i będzie ZA DARMO

Tarifvertrag — Co reguluje i dlaczego jest ważny

Czym jest tarifvertrag, jakie korzyści przynosi pracownikom i jak dowiedzieć się, czy obowiązuje w Twojej firmie.

Deutsche Begriffe: Tarifvertrag | Gewerkschaft | Tarifbindung | Tarifverhandlung | Manteltarifvertrag | Entgelttarifvertrag

---

Czym jest tarifvertrag?

Tarifvertrag to umowa między **związkiem zawodowym** (strona pracownicza) a **stowarzyszeniem pracodawców** lub pojedynczym pracodawcą (strona pracodawcy). Reguluje warunki pracy w całych branżach lub firmach.

Tarifverträge są wynikiem **negocjacji zbiorowych** — jeśli strony się nie zgodzą, związek zawodowy może ogłosić **strajk**.

Dlaczego istnieją tarifverträge?

Poszczególni pracownicy mają wobec pracodawcy **słabą pozycję negocjacyjną**. Poprzez zjednoczenie się w związku zawodowym powstaje **siła negocjacyjna**. Tarifvertrag zapewnia wszystkim pracownikom w branży **sprawiedliwe warunki minimalne**.

Jakie rodzaje tarifvertragów istnieją?

1. Manteltarifvertrag (MTV)

Reguluje **ogólne warunki pracy**:

• **Czas pracy** (np. 35 lub 38 godzin tygodniowo)

• **Dni urlopu** (np. 30 dni zamiast ustawowych 20)

• **Okresy wypowiedzenia** (często dłuższe niż ustawowe)

• **Dodatki** za nadgodziny, pracę nocną, święta

• **Trzynastkę i premię urlopową**

2. Entgelttarifvertrag (Lohntarifvertrag)

Reguluje **pensje i wynagrodzenia**:

• **Tabele wynagrodzeń** według kwalifikacji i doświadczenia zawodowego

• **Grupy wynagrodzeń** (np. EG 1–15)

• **Awanse stopniowe** (automatyczne podwyżki płac co X lat)

• Obowiązuje często przez **1–2 lata**, potem renegocjacja

3. Firmentarifvertrag (Haustarifvertrag)

Tarifvertrag obowiązujący tylko w **jednej konkretnej firmie** (np. VW, Deutsche Post, Amazon). Często lepszy niż tarifvertrag branżowy.

Tarifvertrag vs. umowa o pracę

Aspekt	Bez tarifvertragu	Z tarifvertragiem
Płaca minimalna	13,90 €/godz.	Często znacznie wyższa
Dni urlopu	20 dni (ustawowo)	25–30 dni
Trzynastka	Bez prawa	Często 50–100% pensji
Premia urlopowa	Bez prawa	Często 300–1.000 €
Czas pracy	Do 48 h/tydzień	35–38 h/tydzień
Podwyżka pensji	Do negocjacji	Automatycznie po porozumieniu
Ochrona przed zwolnieniem	Ustawowe okresy	Często dłuższe okresy

Ile więcej zarabia się z tarifvertragiem?

Badania pokazują: pracownicy z tarifvertragiem zarabiają średnio **10–15% więcej** niż porównywalni pracownicy bez tarifvertragu.

Przykład: Branża metalu i elektrotechniki (IG Metall, 2026)

Grupa wynagrodzeń	Wynagrodzenie miesięczne (35h/tydzień)
EG 1 (niewykwalifikowany)	ok. 2.600 €
EG 5 (pracownik wykwalifikowany)	ok. 3.500 €
EG 8 (technik)	ok. 4.200 €
EG 11 (inżynier)	ok. 5.200 €
EG 15 (specjalista)	ok. 6.500 €

+ **Premia urlopowa:** ok. 1.000 € + **Trzynastka:** 55% pensji miesięcznej + **35-godzinny tydzień pracy** + **30 dni urlopu**

Czy tarifvertrag dotyczy mnie?

Kiedy ma zastosowanie?

Tarifvertrag obowiązuje Cię, jeśli:

1. Twój pracodawca jest członkiem tarifvertragu (członek stowarzyszenia pracodawców) I

2. Jesteś członkiem właściwego związku zawodowego

LUB:

3. Tarifvertrag **został ogólnie uznany** (obowiązuje wówczas wszystkich pracowników branży, także nie-członków związków)

LUB:

4. Twoja umowa o pracę powołuje się na tarifvertrag (np. "Obowiązuje tarifvertrag IG Metall") — wówczas obowiązuje na mocy umowy

Jak dowiedzieć się, czy tarifvertrag obowiązuje

1. Przeczytaj umowę o pracę — powołanie się na tarifvertrag?

2. Zapytaj radę pracowników — rada wie, czy firma jest członkiem tarifvertragu

3. Skontaktuj się ze związkiem zawodowym — IG Metall, ver.di, IG BCE itp.

4. Zapytaj pracodawcę — bezpośrednio w dziale HR

5. Rejestr tarifvertragów — online na stronie Ministerstwa Pracy (bmas.de)

Związki zawodowe w Niemczech

Najważniejsze związki (DGB)

Związek zawodowy	Branża	Członkowie (ok.)
IG Metall	Metal, elektrotechnika, motoryzacja, IT	2,2 mln
ver.di	Usługi, handel, opieka, służba publiczna	1,9 mln
IG BCE	Górnictwo, chemia, energia	580.000
IG BAU	Budownictwo, rolnictwo, środowisko	240.000
EVG	Kolej, transport	180.000
GEW	Edukacja, nauka (nauczyciele)	280.000
NGG	Artykuły spożywcze, gastronomia	190.000
GdP	Policja	200.000

Koszty członkostwa

- Zwykle **1% pensji brutto** miesięcznie
- **Odliczalne podatkowo** (wydatki zawodowe)
- W zamian: ochrona prawna, zasiłek strajkowy, doradztwo, podwyżki z tarifvertragu

Negocjacje zbiorowe i strajk

Jak przebiegają negocjacje zbiorowe?

1. Żądania — związek zawodowy stawia żądania (np. 6% podwyżki)

2. Negocjacje — kilka rund negocjacyjnych (tygodnie do miesięcy)

3. Strajki ostrzegawcze — krótkie wstrzymania pracy w celu wywarcia presji

4. Porozumienie — kompromis (np. 4% podwyżka, 30 miesięcy ważności)

5. Arbitraż — jeśli brak porozumienia: neutralny arbiter mediuje

6. Głosowanie i pełny strajk — ostatnia deska ratunku, rzadkie

Czy mam prawo do strajku?

• **Tak**, jeśli Twój związek zawodowy ogłosi strajk

• **Zasiłek strajkowy** — związek wypłaca podczas strajku (ok. 60–70% pensji netto)

• **Brak prawa do strajku** dla pracowników urzędów (policja, nauczyciele w służbie publicznej itp.)

• **Brak dzikich strajków** — strajk jest dozwolony tylko jeśli organizuje go związek

Porady dla obcokrajowców

1. Przystąp do związku zawodowego — także jako obcokrajowiec masz pełne prawa członkowskie

2. Korzystaj z ochrony prawnej — przy problemach z pracodawcą związek pomaga bezpłatnie

3. Sprawdź tarifvertrag — przy zatrudnieniu zapytaj, czy tarifvertrag obowiązuje

4. Nie pracuj poniżej stawki tarifvertragowej — jeśli tarifvertrag obowiązuje, pracodawca nie może płacić mniej

5. Kandyduj do rady pracowników — jako obcokrajowiec masz czynne i bierne prawo wyborcze